

Koalicija za gozd

partnerstvo nevladnih in strokovnih organizacij ter posameznikov za vplivanje na politike in na monitoring izvrševanja sprejetih politik na področju upravljanja z gozdovi (www.koalicijazagozd.si)

JAVNA PREDSTAVITEV MNENJ

o Predlogu zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije (ZGGLRS), druga obravnava, EPA 818-VII

1. Ali je ustanovitev državnega podjetja smotrna v luči načrtovanega vložka RS v višini 20.000.000 EUR, ki naj bi bili porabljeni za nakup mehanizacije in opreme, za zagotovitev poslovnih, skladiščnih prostorov in servisnih objektov ter za začetek delovanja podjetja?

Državni zbor ima na mizi predlog Zakona, ob katerem **manjka preveč informacij, da bi bilo mogoče kvalificirano oceniti strokovno ustreznost, javnofinančno racionalnost, izvedljivost ter korupcijsko izpostavljenost predlagane rešitve**. Manjkajo naslednji dokumenti, na podlagi katerih bi lahko ocenili ustreznost zakonodajne rešitve:

- strokovne podlage (analize stanja ter prednosti in slabosti različnih modelov)
- akt o ustanovitvi družbe
- **poslovni načrt družbe oziroma kvalificirana ocena bilančnega dobička družbe**
- pogodba med Republiko Slovenijo (oz. ministrstvom, pristojnim za gozdarstvo) in družbo
- akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest družbe
- podatki o prenosu delavcev s Sklada na družbo

Brez navedenih dokumentov ni mogoče presoditi javnofinančnih posledic predlaganega zakona. Zakon stalno govori samo o dobičku - kaj pa če bo izguba? Iz predloženih informacij te možnosti ni mogoče izključiti. Kot je v [mnenju v okviru javne obravnave zapisalo Ministrstvo za finance](#): **predlog zakona predstavlja veliko finančno tveganje za proračun RS** – potrebno je izdelati analizo, ki bo s finančnimi podatki dokazala, da je ustanovitev družbe v lasti države smotrna in da ne bo povzročala dodatnega javnofinančnega primanjkljaja. Iz predloženega besedila ni mogoče razbrati, na kakšni osnovi je bila izbrana višina letnega nadomestila, ki ga družba plačuje državi. **Manjkajoči dokumenti, ki se bodo sprejemali naknadno in brez vključevanja javnosti, predstavljajo nesprejemljivo veliko korupcijsko tveganje**. Družba z omejeno odgovornostjo v državni lasti je model, ki v Sloveniji dokazano služi ugrabitvi države. Predlog Zakona zato ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

2. Kako je zagotovljen nadzor nad poslovanjem družbe?

Opozarjamo, da **pripravljelec zakona ni upošteval stališča Informacijskega pooblaščenca z dne 7.10.2015**, da bi morala biti družba Slovenski državni gozdovi zavezanec za dostop do informacij javnega značaja:

Stališče Informacijskega pooblaščenca

Številka: 007-49/2015/7

Datum: 7.10.2015

Glede naše splošne pripombe iz prvega mnenja, z dne 15. 7. 2015 vztrajamo pri stališču, da bi moral zakon (npr. v 6. ali 30. členu) vsebovati naslednjo določbo:

»Družba je v celoti zavezanec za dostop do informacij javnega značaja po 1. členu Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14 in 19/15 – odl. US)«.

Le tako bo lahko zagotovljena zadostna transparentnost delovanja družbe, ki bo v javnem interesu upravljala in razpolagala z državnimi gozdovi. Poglavlje VI (preglednost delovanja) ter zgolj deklarirano načelo transparentnosti iz 6. člena, sigurno ne zagotavljata želene in primerne ravni javnosti delovanja družbe.

3. Ali predlog zakona omogoča vzpostavitev gozdno-lesnih verig? Na kakšen način?

Način, kako bo zakon omogočal vzpostavitev gozdno-lesnih verig, iz predloga Zakona ni razviden.

MKGP je v predlog zakonskega besedila vneslo številne floskule o podpori lesno predelovalni industriji, vzpostavitvi gozdno lesnih verig in oblikovanju zelenih delovnih mest. Podrobnejše branje pa vseeno pokaže, da je ta podpora zgolj na deklarativni ravni in da predlog Zakona ne vsebuje nobenega konkretnega ukrepa, ki bi ta deklarativni cilj podprl.

Predlog Zakona v 10. členu družbi Slovenski državni gozdovi **podeljuje bianko menico za najem kreditov s poroštvom Republike Slovenije do višine 20.000.000 evrov. Zakon pa ne navaja, kako bodo ta sredstva porabljena.**

4. Ali predlog zakona zagotavlja visoko raven trajnostnega, večnamenskega in sonaravnega gospodarjenja ter omogoča usposabljanje strokovnega kadra in podporo znanstveno raziskovalnemu delu?

MKGP je zakonsko besedilo naredilo všečno s številnim sklicevanji na načela trajnostnega, večnamenskega in sonaravnega gospodarjenja z gozdovi (v prvotnem besedilu je bil kot edini cilj postavljen čim večji dobiček novoustanovljene družbe). Vendarle pa **med nameni, za katere se bodo porabljala sredstva proračunskega sklada za gozdove, ni izvajanja javne gozdarske službe, niti inštitucij, ki pripravljajo strokovne podlage (Nacionalni gozdni program, Program vlaganj v gozdove, gozdnogospodarski načrti) in vršijo monitoring stanja gozdov. Predlog Zakona tako nadaljuje trend sistematičnega spodkopavanja javnih strokovnih gozdarskih služb, ki smo mu priča v zadnjih letih, saj se prikazujejo kot proračunski strošek.** Zato so tudi sklicevanja na načela trajnostnega, večnamenskega in sonaravnega gospodarjenja v predlogu Zakona zgolj floskule. Brez kakovostnega načrtovanja, monitoringa in nadzora jih namreč ni mogoče doseči.

5. Neizvedljivost vzpostavitve modela gospodarjenja z državnimi gozdovi skladno s Predlogom zakona do 30.6.2016

MKGP je sprejemanje novega modela gospodarjenja z državnimi gozdovi s počasnim delom v preteklem letu in vložitvijo predloga zakona v parlamentarno obravnavo zgolj 7 mesecev pred iztekom 20- letnih koncesijskih pogodb spravilo pod velik časovni pritisk. Sedem mesecev je zelo kratko obdobje za vse, kar je potrebno postoriti do 30. 6. 2016:

- dokončanje parlamentarnega zakonodajnega postopka,
- ustanovitev družbe z omejeno odgovornostjo,

- izvedbo ločitvenega postopka s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov
- prenos z gozdovi povezane dejavnosti na novoustanovljeno družbo ter prezaposlitev ustreznega dela javnih uslužbencev Sklada,
- izvedbo naložb v poslovne in skladiščne prostore ter servisne objekte, - nabavo programske opreme za podporo prodaji lesa ter spremljanju in nadzoru transporta do kupcev, in
- nakupu strojev in opreme za sečnjo, spravilo in prevoz lesa.

Tudi če bi zakonodajni postopek potekal gladko, je vzpostavitev novega modela gospodarjenja z državnimi gozdovi do konca junija naslednjega leta utopična. Javna uprava deluje počasi, postopki javnih naročil so dolgi, tudi postopek kadrovanje direktorja in nadzornega sveta bo vzel svoj čas. Glede na izkušnje z reorganizacijami državnih podjetij (npr. Kobilarne Lipica) bo eno leto po ustanovitvi novega podjetja izgubljeno za kadrovske in organizacijske spremembe, država pa bo s tem oškodovana.

Sploh pa gladkega poteka zakonodajnega postopka ni pričakovati in s tem je seznanjeno tudi MKGP. [V okviru javne obravnave je Združenje za gozdarstvo pri GZS citiralo mnenje Inštituta za javno upravo pri Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani](#) glede prehoda iz koncesionarskega v drugi model upravljanja z gozdovi ter implicitno napovedalo ustavno pritožbo.

MKGP je vztrajalo na izbranem modelu z državno d.o.o., čeprav je [javna razprava](#) pokazala, da ta rešitev nima podpore strokovne javnosti ter številnih deležnikov.

Članice Koalicije za gozd:

Društvo za ohranjanje, raziskovanje in trajnostni razvoj Dinaridov – Dinaricum

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS)

Pravno-informacijski center nevladnih organizacij – PIC

ProSilva Slovenija

Umanotera – Slovenska fundacija za trajnostni razvoj

Kontakt: Renata Karba, Umanotera, 01 439 4890, renata@umanotera.org